

IV

(Informări)

CONSILIU

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE ȘI ORGANELE UNIUNII EUROPENE

Concluziile Consiliului din 12 mai 2009 privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale („ET 2020”)

(2009/C 119/02)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

REAMINTIND

aprobarea de către Consiliul European de la Barcelona din martie 2002 a programului de lucru „Educație și formare 2010” care – în contextul Strategiei de la Lisabona – a stabilit pentru prima dată un cadru solid pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării, pe baza unor obiective comune, scopul principal fiind de sprijinire a ameliorării sistemelor naționale de educație și formare prin elaborarea unor instrumente complementare la nivel UE, învățare reciprocă și schimb de bune practici prin metoda deschisă de coordonare;

și RECUNOSCÂND

că cooperarea în cadrul programului de lucru menționat anterior, inclusiv procesul de la Copenhaga și inițiativele din contextul procesului de la Bologna, au determinat realizarea unor progrese semnificative – în special în sprijinul reformelor naționale privind învățarea de-a lungul vieții, modernizarea învățământului superior și dezvoltarea instrumentelor europene comune care promovează calitatea, transparența și mobilitatea – dar că acele provocări substanțiale sunt încă de actualitate, dacă Europa dorește să își împlinească ambiția de a deveni cea mai competitivă și mai dinamică economie bazată pe cunoaștere la nivel mondial;

EVIDENȚIAZĂ că

1. Educația și formarea joacă un rol crucial în soluționarea multor provocări socioeconomice, demografice, de mediu și tehnologice cu care se confruntă Europa și cetățenii săi în prezent și în anii ce vor urma.
2. Investiția eficientă în capitalul uman prin sisteme de educație și formare reprezintă o componentă esențială a strategiei

Europei pentru a asigura niveluri înalte de creștere economică durabilă, bazată pe cunoaștere, și de ocupare a forței de muncă, ce reprezintă esența strategiei de la Lisabona, promovând în același timp împlinirea pe plan personal, coeziunea socială și cetățenia activă.

RECUNOAȘTE că

1. Apreciind diversitatea europeană și oportunitatea unică pe care aceasta o oferă, și respectând pe deplin responsabilitățile statelor membre pentru propriile sisteme educaționale, un cadru strategic actualizat pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării – creat pe baza progreselor înregistrate în cadrul programului de lucru „Educație și formare 2010” – ar putea îmbunătăți în continuare eficiența unei astfel de cooperări și asigura beneficii continue și sprijin pentru sistemele de educație și formare ale statelor membre până în anul 2020.
2. Educația și formarea au adus o contribuție substanțială în sensul atingerii obiectivelor pe termen lung ale strategiei de la Lisabona pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă. Anticipând evoluțiile viitoare ale acestui proces, ar trebui, prin urmare, să fie menținute eforturile pentru a asigura faptul că educația și formarea rămân puternic ancorate în strategia mai largă. Este, de asemenea, esențial să se mențină caracterul suficient de flexibil al cadrului cooperării europene pentru a răspunde atât provocărilor curente cât și viitoare, inclusiv celor rezultând din orice nouă strategie după anul 2010.

IA NOTĂ CU INTERES de

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Un cadru strategic actualizat pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale ⁽¹⁾;

(¹) Doc. 17535/08 + ADD 1 + ADD 2.

CONVINE că:

1. În perioada până în anul 2020, scopul principal al cooperării europene ar trebui să fie sprijinirea dezvoltării în continuare a sistemelor de educație și formare în statele membre care au drept scop asigurarea:
 - (a) împlinirii pe plan personal, social și profesional a tuturor cetățenilor;
 - (b) a prosperității economice durabile și a capacității de integrare profesională, cu promovarea valorilor democratice, a coeziunii sociale, a cetățeniei active și a dialogului intercultural.
2. Astfel de obiective ar trebui să fie privite într-o perspectivă globală. Statele membre recunosc importanța deschiderii către lume în general ca o condiție prealabilă pentru evoluția globală și prosperitatea care – prin asigurarea unei educații, formări și a unor posibilități de cercetare excelente și atractive – vor ajuta Uniunea Europeană să își atingă obiectivul de a deveni o economie de prim rang la nivel mondial bazată pe cunoaștere.
3. Cooperarea europeană în domeniul educației și formării pentru perioada până în 2020 ar trebui să fie instituită în contextul unui cadru strategic care să cuprindă sistemele de educație și formare ca un întreg, în perspectiva învățării de-a lungul vieții. Într-adevăr, învățarea de-a lungul vieții ar trebui să fie privită drept un principiu fundamental pentru întregul cadru, care este proiectat să acopere învățarea în toate contextele – fie formale, non-formale sau informale – și la toate nivelurile: de la educația pentru preșcolari și școli până la învățământul superior, educația și formarea profesională și învățământul pentru adulți.

În special, cadrul ar trebui să abordeze următoarele patru obiective strategice (detaliate în continuare):

1. Realizarea în practică a învățării de-a lungul vieții și a mobilității;
2. Îmbunătățirea calității și a eficienței educației și formării;
3. Promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active;
4. Stimularea creativității și a inovării, inclusiv a spiritului întreprinzător, la toate nivelurile de educație și de formare.
4. Monitorizarea periodică a progreselor în direcția unui obiectiv propus asigură o contribuție esențială în direcția realizării de politici pe baza unor elemente concrete. Obiectivele strategice evidențiate anterior ar trebui să fie însoțite, în consecință, în perioada 2010-2020 de indicatori și niveluri de referință pentru performanța medie europeană („criterii de

referință europeană”), astfel cum sunt menționate în anexa I la prezentul document. Pe baza criteriilor de referință existente, acestea vor contribui la cuantificarea, la nivel european, a progreselor globale realizate și vor arăta ceea ce s-a obținut.

— Obiectivul strategic 1: Realizarea în practică a învățării de-a lungul vieții și a mobilității cursanților

Provocările generate de schimbările demografice și necesitatea de a actualiza și de a dezvolta periodic competențe conforme circumstanțelor economice și sociale schimbătoare necesită o abordare a învățării de-a lungul vieții, precum și sisteme de educație și formare mai receptive la schimbare și mai deschise către întreaga lume. Deși pot fi dezvoltate noi inițiative în domeniul învățării de-a lungul vieții pentru a reflecta provocările viitoare, este încă necesară continuarea progreselor în cadrul inițiativelor în curs de desfășurare, mai ales în implementarea unor strategii coerente și cuprinzătoare de învățare de-a lungul vieții. În special, trebuie să se lucreze pentru a se asigura dezvoltarea cadrelor naționale pentru calificări bazate pe rezultate relevante ale învățării și legătura acestora cu Cadrul european al calificărilor, stabilirea unor parcursuri educaționale mai flexibile – inclusiv o mai bună tranziție între diferitele domenii de educație și formare, o mai mare deschidere către învățarea non-formală și informală și o transparență și o recunoaștere îmbunătățite ale rezultatelor învățării. De asemenea, sunt necesare eforturi suplimentare pentru a promova învățarea în rândul adulților, pentru a crește calitatea sistemelor de orientare și pentru a face învățarea mai atractivă în general – inclusiv prin dezvoltarea unor noi forme de învățare și prin utilizarea unor noi tehnologii de predare și de învățare.

Fiind un element esențial al învățării de-a lungul vieții și un mijloc important de îmbunătățire a capacității oamenilor de a se adapta și de a găsi un loc de muncă, mobilitatea cursanților, a profesorilor și a formatorilor profesorilor ar trebui să fie extinsă gradual, astfel încât perioadele de învățare în alte țări – atât în Europa, cât și în lume – să devină regula, și nu doar excepția. În acest sens, ar trebui să se aplice principiile Cartei europene a calității pentru mobilitate. Pentru a obține acest lucru, vor fi necesare eforturi reinnoite din partea tuturor celor implicați, de exemplu cu privire la asigurarea finanțării corespunzătoare.

— Obiectivul strategic 2: Îmbunătățirea calității și eficienței educației și formării

Sistemele de educație și formare de înaltă calitate care să fie atât eficiente, cât și echitabile, sunt cruciale pentru succesul Europei și pentru îmbunătățirea capacității de integrare profesională. Provocarea majoră constă în asigurarea dobândirii competențelor-cheie de către toată lumea, dezvoltând în același timp un nivel de excelență și de atractivitate la toate nivelurile de educație și formare care să permită Europei să mențină un rol important la nivel mondial. Pentru a obține acest rezultat în mod durabil, trebuie să se acorde o atenție sporită creșterii nivelului competențelor de bază, cum ar fi alfabetizarea și aritmetica, creșterii atractivității matematicii, științelor și tehnologiei și consolidării competențelor lingvistice. În același timp, este nevoie să se asigure o predare de înaltă calitate, o educație

inițială corespunzătoare a profesorilor, evoluția profesională continuă a profesorilor și a formatorilor, iar cariera în învățământ este nevoie să devină o opțiune atractivă. De asemenea, este important să se îmbunătățească administrarea și conducerea instituțiilor de educație de formare și să se elaboreze sisteme eficiente de asigurare a calității. Înalta calitate va fi atinsă numai prin utilizarea eficientă și durabilă a resurselor – atât publice cât și private, după caz – și prin promovarea politicilor și a practicilor bazate pe elemente concrete în domeniul educației și formării.

— **Obiectivul strategic 3: Promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active**

Politica de educație și formare profesională ar trebui să permită tuturor cetățenilor, indiferent de circumstanțele personale, sociale sau economice ale acestora, să dobândească, să actualizeze și să dezvolte pe toată durata vieții atât competențe specifice meseriei, cât și competențe-cheie necesare pentru a permite ocuparea unui loc de muncă și continuarea învățării, cetățenia activă și dialogul intercultural. Dezavantajul educațional ar trebui să fie remediat prin asigurarea unui învățământ preșcolar de înaltă calitate, precum și a unui sprijin orientat, și prin promovarea unei educații favorabile incluziunii. Sistemele de educație și formare ar trebui să vizeze asigurarea faptului că toți cursanții – inclusiv cei din medii defavorizate, cei cu necesități speciale și migranții – își duc la bun sfârșit educația, inclusiv, dacă este cazul, prin acordarea unei a doua șanse și asigurarea unei învățări mai personalizate. Educația ar trebui să promoveze competențele interculturale, valorile democratice și respectarea drepturilor fundamentale și a mediului, precum și lupta împotriva tuturor formelor de discriminare, înzestrându-i pe toți tinerii cu mijloacele de a interacționa pozitiv cu alți tineri provenind din medii diferite.

— **Obiectivul strategic 4: Stimularea creativității și a inovării, inclusiv a spiritului întreprinzător, la toate nivelurile de educație și de formare**

Pe lângă inducerea împlinirii pe plan personal, creativitatea constituie o sursă primordială pentru inovare care, la rândul ei, este recunoscută ca fiind unul dintre vectorii-cheie ai dezvoltării economice durabile. Creativitatea și inovarea sunt esențiale pentru dezvoltarea întreprinderilor și pentru capacitatea Europei de a concura pe plan internațional. O primă provocare constă în promovarea dobândirii de către toți cetățenii a unor competențe transversale fundamentale, cum ar fi competențe în mediul digital, „a învăța să înveți”, spiritul de inițiativă și spiritul antreprenorial, precum și cunoștințe culturale. O a doua provocare este de a garanta o bună funcționare a triunghiului cunoașterii: educație-cercetare-inovare. Parteneriatele între comunitatea de afaceri și diferitele niveluri și sectoare ale educației, formării și cercetării pot contribui la asigurarea unei mai bune concentrări asupra aptitudinilor și competențelor necesare pe piața muncii și asupra încurajării inovării și spiritului întreprinzător în toate formele de învățământ. Comunitățile mai largi de cursanți, implicând reprezentanți ai societății civile și alte părți interesate, ar trebui să fie promovate în vederea creării unui climat favorabil creativității și a mai buneii reconcilierii a necesităților profesionale și sociale, precum și a bunăstării indivizilor.

CONVINE ÎN CONTINUARE că:

1. În încercarea de a atinge obiectivele strategice menționate anterior și de a asigura, astfel, o contribuție efectivă la reformele naționale, ar trebui respectate următoarele principii în perioada de până în 2020:

(a) Cooperarea europeană în domeniul educației și formării ar trebui să fie implementată într-o perspectivă de învățare de-a lungul vieții utilizând eficient metoda deschisă de coordonare (MDC) și dezvoltând sinergii între diferitele sectoare ale educației și formării. Respectând totodată pe deplin responsabilitatea statelor membre pentru propriile sisteme educaționale și caracterul opțional al cooperării europene în domeniul educației și formării, MDC ar trebui să se bazeze pe:

— cele patru obiective strategice pentru cooperarea europeană prezentate anterior;

— instrumente de referință și abordări comune;

— învățarea reciprocă și schimbul de bune practici, inclusiv diseminarea rezultatelor;

— monitorizarea și raportarea periodică;

— informații concrete și date de la toate agențiile europene relevante ⁽¹⁾, rețelele europene și organizațiile internaționale ⁽²⁾;

— utilizarea la maximum a oportunităților disponibile în cadrul programelor comunitare, în special în domeniul învățării de-a lungul vieții.

(b) Cooperarea europeană în domeniul educației și formării ar trebui să fie pertinentă și concretă. Aceasta ar trebui să producă rezultate clare și vizibile care ar trebui să fie prezentate, evaluate și difuzate periodic și în mod structurat, stabilind astfel o bază pentru evaluarea și dezvoltarea continuă.

(c) Procesul de la Copenhaga în domeniul educației și formării profesionale constituie un aspect important al cooperării europene în cadrul metodei deschise de coordonare. Scopurile și prioritățile urmărite în cadrul acestui proces ar trebui să contribuie la atingerea obiectivelor stabilite în acest cadru.

⁽¹⁾ În special, Cedefop și Fundația Europeană de Formare.

⁽²⁾ Ori de câte ori se face trimitere la OCDE, sau este implicată o astfel de trimitere, în prezentul text, trebuie să se înțeleagă că ar trebui asigurat dreptul de participare a tuturor statelor membre la lucrările organizației respective.

- (d) Pentru a sprijini eforturile statelor membre de a moderniza învățământul superior și de a dezvolta Spațiul european de învățământ superior, ar trebui să se urmărească sinergii strânse cu procesul de la Bologna, în special în ceea ce privește instrumentele de asigurare a calității, de recunoaștere, ale mobilității și transparenței.
- (e) Acolo unde este relevantă, ar trebui să se urmărească cooperarea transsectorială între inițiativele UE în domeniul educației și formării și cele din domeniile de politici înrudite – în special politicile privind ocuparea forței de muncă, întreprinderile, politicile sociale, politicile privind tineretul și cultura. Având în vedere în mod deosebit triunghiului cunoașterii, ar trebui să se acorde o atenție specială sinergiilor dintre educație, cercetare și inovare, precum și complementarității cu obiectivele Spațiului european de cercetare.
- (f) Buna funcționare a cooperării prin utilizarea unor noi metode transparente de colaborare în rețea este necesară nu doar între instituțiile UE relevante, dar și cu toate părțile interesate relevante, care pot aduce o contribuție considerabilă politicilor de dezvoltare, implementare și evaluare.
- (g) Dialogul privind politicile cu țările terțe și cooperarea cu organizațiile internaționale ar trebui să fie consolidate, asigurându-se astfel o sursă de idei noi și modalități de comparare.
- (h) Dacă este cazul, ar putea fi utilizate resurse financiare ale fondurilor structurale europene pentru a consolida sistemele de educație și formare în conformitate cu obiectivele strategice globale și prioritățile statelor membre.
2. Succesul metodei deschise de coordonare în materie de educație și formare depinde de angajamentul politic al statelor membre și de metodele eficiente de lucru la nivel european. Din această perspectivă, și în vederea unei flexibilități sporite, metodele de lucru utilizate în contextul cooperării europene ar trebui să fie bazate pe:
- (a) Cicluri de lucru: perioada până în 2020 va fi împărțită în serii de cicluri, primul ciclu acoperind cei 3 ani dintre 2009 și 2011.
- (b) Domenii prioritare: pentru fiecare ciclu, va fi adoptat de către Consiliu pe baza unei propuneri a Comisiei un număr de domenii prioritare pentru cooperarea europeană întemeiate pe obiectivele strategice. Domeniile prioritare europene vor fi proiectate astfel încât să permită fie o cooperare largă între toate statele membre, fie o cooperare strânsă între un număr mai limitat de state membre, în conformitate cu prioritățile naționale. Domeniile prioritare pentru primul ciclu din acest nou cadru sunt menționate în anexa II la prezentul document.
- (c) Învățarea reciprocă: Cooperarea europeană în domeniile prioritare menționate anterior se poate desfășura prin mijloace cum ar fi activități de învățare reciprocă, conferințe și seminarii, foruri la nivel înalt sau grupuri de experți, comitete, studii și analize și cooperare prin internet și, unde este cazul, cu implicarea părților interesate relevante. Toate aceste inițiative ar trebui să fie elaborate în baza unor mandate clare, a unor termene și a unor rezultate planificate care sunt propuse de Comisie în cooperare cu statele membre [a se vedea, de asemenea, litera (f) de mai jos].
- (d) Difuzarea rezultatelor: pentru a mări vizibilitatea și impactul la nivel național și european, rezultatele cooperării vor fi difuzate pe larg în rândul părților interesate relevante și, unde este cazul, discutate la nivel de directori generali sau miniștri.
- (e) Rapoartele privind progresele înregistrate: La sfârșitul fiecărui ciclu – și în cazul primului ciclu din noul cadru, nu mai devreme de începutul anului 2012 – ar trebui redactat un raport comun Consiliu-Comisie. Acesta va evalua progresele globale în realizarea obiectivelor în acest cadru pe durata celui mai recent ciclu și/sau într-un domeniu tematic anume, care va fi definit de Comisie în cooperare cu statele membre [a se vedea, de asemenea, litera (f) de mai jos]. Rapoartele comune ar trebui să se bazeze pe rapoartele naționale redactate de statele membre, precum și pe informațiile și datele statistice existente. Rapoartele comune pot fi elaborate astfel încât să cuprindă o analiză concretă a diferitelor situații din fiecare stat membru, cu acordul deplin al acestora. De asemenea, rapoartele comune ar trebui să folosească drept bază pentru stabilirea unui set nou de domenii prioritare pentru următorul ciclu.
- (f) Monitorizarea procesului: Pentru a promova obținerea de rezultate prin metoda deschisă de coordonare, precum și asumarea metodei atât la nivel național, cât și la nivel european, statele membre și Comisia vor colabora strâns pentru a ghida procesul, pentru a contribui la avansarea acestuia și pentru a evalua atât procesul cât și rezultatele acestuia.
3. Cadru strategic – incluzând criteriile de referință și metodele de lucru – poate fi evaluat și, dacă este necesar, modificat de către Consiliu în lumina oricărei noi evoluții majore în Europa, în special a deciziilor luate cu privire la strategia UE pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă după 2010.

PRIN URMARE, INVITĂ STATELE MEMBRE

1. Să lucreze împreună, cu sprijinul Comisiei și utilizând metoda deschisă de coordonare, astfel cum se evidențiază în prezentele concluzii, pentru a consolida cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perioada de până în anul 2020, pe baza celor patru obiective strategice, a principiilor și a metodelor de lucru descrise anterior, și a domeniilor prioritare convenite pentru fiecare ciclu (cele convenite pentru primul ciclu 2009-2011 fiind evidențiate în anexa II la prezentul document).

2. Să aibă în vedere, pe baza priorităților naționale, adoptarea unor măsuri la nivel național vizând realizarea obiectivelor conturate în cadrul strategic și contribuția la atingerea colectivă a criteriilor de referință identificate în anexa I. Să evalueze, de asemenea, dacă învățarea reciprocă la nivel european poate constitui o sursă de inspirație în elaborarea politicilor naționale în domeniul educației și formării.

INVITĂ COMISIA

1. Să lucreze împreună cu statele membre și să le sprijine – în perioada de până în anul 2020 – cooperând în acest cadru, pe baza celor patru obiective strategice, a principiilor, a metodelor de lucru descrise anterior și a criteriilor de referință și a domeniilor prioritare convenite evidențiate în anexele I și II.
2. Să analizeze, în special prin rapoarte comune privind progresele înregistrate, măsura în care au fost îndeplinite obiectivele acestui cadru. În plus, să efectueze în 2010 o

evaluare a progreselor înregistrate în satisfacerea criteriilor de referință adoptate în cadrul programului de lucru „Educație și formare 2010”.

3. Să desfășoare lucrări pe marginea unor propuneri privind posibile criterii de referință în domeniile mobilității, ocupării forței de muncă și învățării limbilor, astfel cum se precizează în anexa I.
4. Să colaboreze cu statele membre pentru a analiza modalitățile de îmbunătățire a indicatorilor existenți, inclusiv a celor privind abandonurile timpurii din sistemele de educație și formare, și să raporteze Consiliului până la sfârșitul lui 2010 cu privire la măsura în care cadrul coerent de indicatori și criterii de referință adoptat de Consiliu în luna mai 2007 ⁽¹⁾ ar putea fi ajustat, astfel încât să asigure coerența acestuia cu obiectivele strategice din acest cadru. În acest context, o atenție deosebită ar trebui acordată domeniilor creativității, inovării și spiritului antreprenorial.

⁽¹⁾ Concluziile Consiliului din 25 mai 2007 privind un cadru coerent de indicatori și criterii de referință în vederea monitorizării progresului spre realizarea obiectivelor de la Lisabona din domeniul educației și al formării (JO C 311, 21.12.2007, p. 13-15).

ANEXA I

**NIVELURI DE REFERINȚĂ PENTRU PERFORMANȚELE MEDII EUROPENE
(„Criterii de referință europene”)**

În calitate de mijloace de monitorizare a progreselor și de identificare a provocărilor, precum și prin contribuția adusă la realizarea de politici pe baza unor elemente concrete, o serie de niveluri de referință ale performanței medii europene („criterii de referință europene”) ar trebui să sprijine obiectivele strategice prezentate în concluziile sus-menționate pentru perioada 2010-2020.

Aceste criterii de referință ar trebui să se bazeze pe cele existente ⁽¹⁾ adoptate în cadrul programului de lucru „Educație și formare 2010”. Acestea ar trebui să se bazeze numai pe date comparabile și să țină seama de situațiile diferite din fiecare stat membru. Acestea nu ar trebui să fie considerate ca fiind obiective concrete de atins pentru fiecare țară până în 2020. În schimb, statele membre sunt invitate să analizeze, pe baza priorităților naționale și ținând seama de condițiile economice în schimbare, modalitățile și măsura în care pot contribui la atingerea colectivă a criteriilor de referință europene prin acțiuni.

Pe acest temei, statele membre convin asupra următoarelor cinci criterii de referință:

Participarea adulților la procesul de învățare de-a lungul vieții

În vederea creșterii participării adulților la procesul de învățare de-a lungul vieții, în special a celor cu un nivel scăzut de calificare:

- Până în 2020, în medie cel puțin 15 % dintre adulți ar trebui să participe la programele de învățare de-a lungul vieții ⁽²⁾.

Persoane cu nivel scăzut al competențelor de bază

Pentru a garanta că toți cursanții ating un nivel adecvat al competențelor de bază, în special citire, matematică și științe exacte:

- Până în 2020, procentul persoanelor cu vârsta de 15 ani cu competențe scăzute de citire, matematică și științe exacte ⁽³⁾ ar trebui să fie mai mic de 15 %.

Frecvențarea învățământului terțiar

Data fiind cererea tot mai mare de absolvenți ai învățământului terțiar, și recunoscând totodată importanța egală a educației și formării profesionale:

- Până în anul 2020, proporția persoanelor de 30-34 de ani care frecventează învățământul terțiar ⁽⁴⁾, ar trebui să fie de cel puțin 40 %.

Abandonurile școlare timpurii din sistemele de educație și formare

Ca o contribuție la garantarea faptului că un număr maxim de cursanți își finalizează educația și formarea:

- Până în 2020, proporția abandonului școlar timpuriu din sistemele de educație și formare ⁽⁵⁾ ar trebui să fie sub 10 %.

Educația preșcolară

În vederea creșterii participării la educația preșcolară ca bază pentru succesul educațional ulterior, în special în cazul celor provenind din medii dezavantajate:

- Până în 2020, cel puțin 95 % dintre copiii cu vârsta cuprinsă între 4 ani și vârsta pentru înscrierea obligatorie la școala primară ar trebui să beneficieze de educație preșcolară.

⁽¹⁾ Concluziile Consiliului din 5 - 6 mai 2003 privind nivelurile de referință pentru performanțele medii europene în educație și formare (criterii de referință) (doc. 8981/03).

⁽²⁾ Adică procentul din populația cu vârste cuprinse între 25 și 64 de ani care a participat la programe de educație și formare în cele patru săptămâni care au precedat ancheta (Eurostat, Studiul privind forța de muncă). De asemenea, pot fi de folos informațiile privind participarea adulților la procesul de învățare de-a lungul vieții compilate în Studiul privind educația adulților.

⁽³⁾ Sursă: OCDE/PISA (Ar trebui să fie garantat dreptul de participare a tuturor statelor membre la aceste activități). Indicatorii relevanți vor fi monitorizați separat.

⁽⁴⁾ Adică procentul celor cu vârste cuprinse între 30 și 34 de ani care a încheiat cu succes învățământul de nivel terțiar (nivelurile ISCED 5 și 6). (EUROSTAT, UOE).

⁽⁵⁾ Adică procentul din populația cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani absolvenți doar ai învățământului secundar inferior sau ai unei forme de învățământ inferioare și care nu mai sunt înscriși într-o instituție de învățământ sau de formare. (Eurostat, Studiul privind forța de muncă). Ar trebui să se depună eforturi pentru a se îmbunătăți calitatea datelor, inclusiv prin analiza fezabilității utilizării unor surse de date suplimentare.

De asemenea, Consiliul invită Comisia să își continue lucrările în următoarele domenii:

Mobilitate

Având în vedere valoarea adăugată larg recunoscută a mobilității, și în vederea creșterii acesteia, Comisia este invitată să înainteze Consiliului o propunere privind un criteriu de referință în acest domeniu până la sfârșitul anului 2010, axându-se inițial pe mobilitatea fizică între țări în domeniul educației superioare, ținând seama atât de aspectele cantitative, cât și de cele calitative, și reflectând eforturile întreprinse și obiectivele convenite în cadrul procesului de la Bologna, astfel cum s-a evidențiat de curând în cadrul Conferinței de la Leuven și Louvain-la-Neuve⁽¹⁾. În același timp, Comisia este invitată să studieze posibilitatea extinderii acestui criteriu de referință pentru a include educația și formarea profesională și mobilitatea profesorilor.

Capacitatea de integrare profesională

Având în vedere importanța îmbunătățirii capacității de integrare profesională prin educație și formare pentru a răspunde atât provocărilor actuale cât și celor viitoare de pe piața muncii, Comisia este invitată să înainteze Consiliului o propunere privind un eventual criteriu de referință european în acest domeniu, până la sfârșitul anului 2010.

Învățarea limbilor

Având în vedere importanța învățării a două limbi străine de la o vârstă fragedă, astfel cum se evidențiază în Concluziile Consiliului European de la Barcelona din martie 2002, Comisia este invitată să înainteze Consiliului – până la sfârșitul anului 2012 – o propunere privind un eventual criteriu de referință în acest domeniu, pe baza lucrărilor în desfășurare cu privire la competențele lingvistice⁽²⁾.

⁽¹⁾ Comunicatul de presă al Conferinței miniștrilor europeni pentru învățământul superior, Leuven și Louvain-la-Neuve, Belgia, 28-29 aprilie 2009.

⁽²⁾ Concluziile Consiliului privind indicatorul european al competențelor lingvistice (JO C 172, 25.7.2006, p. 1).

ANEXA II

DOMENII PRIORITARE PENTRU COOPERAREA EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI AL FORMĂRII PE DURATA PRIMULUI CICLU: 2009-2011

În vederea realizării celor patru obiective strategice din cadrul „ET 2020”, identificarea domeniilor prioritare pentru un anumit ciclu de lucru ar trebui să îmbunătățească eficiența cooperării europene în domeniul educației și formării și să reflecte, în același timp, necesitățile individuale ale statelor membre, în special în contextul apariției a noi situații și provocări.

Domeniile prioritare menționate la punctul 2 literele (b) și (c) din secțiunea anterioară „convine în continuare” și detaliate mai jos reflectă necesitatea de a:

- (i) continua cooperarea în domeniile în care rămân provocări-cheie;
- (ii) dezvolta cooperarea în domenii privite ca deosebit de importante pe durata acestui ciclu de lucru.

Statele membre vor alege, în conformitate cu prioritățile naționale, acele domenii de activitate și cooperare în care doresc să participe la lucrările comune de aprofundare. Dacă statele membre consideră necesar, activitatea în domeniile prioritare specifice poate continua în ciclurile de lucru următoare:

Obiectivul strategic 1: Realizarea în practică a învățării de-a lungul vieții și a mobilității

Continuarea activității cu privire la:

- *Strategiile de învățare de-a lungul vieții*: finalizarea procesului de punere în aplicare a strategiilor naționale de învățare de-a lungul vieții, acordând o atenție deosebită validării învățământului non-formal și informal, precum și orientării.
- *Cadrul european al calificărilor*: în conformitate cu recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din aprilie 2008 ⁽¹⁾, raportarea tuturor sistemelor naționale de calificări la cadrul european al calificărilor (CEC) până în 2010 și încurajarea utilizării unei abordări fondate pe rezultatele învățării în ceea ce privește standardele și calificările, procedurile de evaluare și de validare, transferul creditelor, programele de învățământ și asigurarea calității.

Dezvoltarea cooperării privind:

- *Intensificarea mobilității cursanților*: colaborarea pentru a elimina progresiv barierele și pentru a spori posibilitățile de mobilitate ale cursanților în Europa și în întreaga lume, atât pentru învățământul superior cât și pentru alte niveluri de educație, inclusiv prin introducerea unor noi obiective și a unor noi instrumente de finanțare, și ținând seama totodată de nevoile speciale ale persoanelor dezavantajate.

Obiectivul strategic 2: Îmbunătățirea calității și eficienței educației și formării

Continuarea activității cu privire la:

- *Învățarea limbilor*: pentru a permite cetățenilor să comunice în două limbi străine pe lângă limba maternă, pentru a promova predarea limbilor străine, acolo unde este relevant, în cadrul învățământului profesional și pentru adulți și pentru a permite migraților să învețe limba țării-gază.
- *Evoluția profesională a cadrelor didactice și a formatorilor*: concentrarea asupra calității educației inițiale și a sprijinului timpuriu în carieră ale noilor profesori și asupra creșterii calității posibilităților de evoluție profesională continuă pentru profesori, formatori și alte cadre didactice (de exemplu, cele implicate în activități de conducere sau orientare).
- *Guvernanță și finanțare*: promovarea proiectului de modernizare a învățământului superior (inclusiv a programei de învățământ) și a cadrului pentru asigurarea calității în educația și formarea profesională și dezvoltarea calității ofertei, inclusiv în ceea ce privește personalul, din sectorul învățământului pentru adulți. Promovarea politicilor și a practicilor bazate pe elemente concrete, punând un accent special pe elaborarea unor argumente în favoarea durabilității investițiilor publice și, unde este cazul, a celor private.

Dezvoltarea cooperării privind:

- *Competențele de bază în citire, matematică și științe exacte*: Investigarea și diseminarea bunelor practici existente și a rezultatelor cercetărilor privind performanțele de citire în rândul elevilor și formularea unor concluzii privind îmbunătățirea ratelor de alfabetizare pe întreg teritoriul UE. Intensificarea cooperării actuale pentru a extinde prezența matematicii și științelor la niveluri mai înalte de educație și formare și pentru a consolida predarea științelor; Sunt necesare acțiuni concrete pentru a îmbunătăți nivelul competențelor de bază, inclusiv ale adulților.
- *„Noi competențe pentru noi locuri de muncă”*: asigurarea faptului că evaluarea necesităților viitoare în materie de competențe și acoperirea necesităților pieței forței de muncă sunt luate în considerare în mod adecvat în cadrul proceselor de planificare în materie de educație și formare.

⁽¹⁾ JO C 111, 6.5.2008, p. 1.

Obiectivul strategic 3: Promovarea echității, a coeziunii sociale și a cetățeniei active

Continuarea activității cu privire la:

— *Abandonurile școlare timpurii din sistemele de educație și formare:* consolidarea abordărilor preventive, dezvoltarea unei colaborări mai strânse între sectorul educației generale și cel al educației profesionale și eliminarea barierelor din calea reîntoarcerii la educație și formare pentru tinerii care au abandonat școala.

Dezvoltarea cooperării privind:

— *Învățământul preșcolar:* promovarea unui acces echitabil generalizat și sporirea calității ofertei și a sprijinului acordat profesorilor.

— *Migranții:* intensificarea învățării reciproce în materie de bune practici privind educația cursanților din medii de migranți.

— *Cursanți cu nevoi speciale:* promovarea educației favorabile incluziunii și a învățării personalizate printr-un sprijin acordat în timp util, identificarea timpurie a nevoilor speciale și servicii bine coordonate; integrarea acestor servicii în învățământul tradițional și asigurarea unor căi de acces către alte forme de educație și formare.

Obiectivul strategic 4: Stimularea inovării și creativității, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și de formare

Continuarea activității cu privire la:

— *Competențe-cheie transversale:* În conformitate cu recomandarea Parlamentului European și a Consiliului din decembrie 2006 ⁽¹⁾, luarea în considerare în mai mare măsură a competențelor-cheie transversale în programele școlare, evaluare și calificări.

Dezvoltarea cooperării privind:

— *Crearea unor instituții propice inovării:* promovarea creativității și a inovării prin elaborarea unor metode de predare și învățare specifice (inclusiv utilizarea noilor instrumente informatice și formarea cadrelor didactice);

— *Parteneriate:* dezvoltarea de parteneriate între furnizorii de educație și formare profesională și întreprinderi, instituții de cercetare, actori culturali și industrii creative, și promovarea unui triunghi al cunoașterii funcțional.

⁽¹⁾ JO L 394, 30.12.2006, p. 10.